

LIKES

Näyttää suuntaa liikkeelle

Liikuntatoiminnan vaikutukset ja arviointi – tavoitteina inkluusio ja kotoutuminen

Liikunnan ja kotoutumisen verkosto 8.9.2020

Hanna-Mari Peotta

Likes

LIIKUNTA JA KOTOUTUMINEN

- Kehittämishjelma maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla (2010).
- Kehittämishanke maahanmuuttajien kotouttaminen/kotoutuminen liikunnan avulla (2011-2019).
- Liikunnallisen elämäntavan -hankkeet (kotouttava liikunta).
- CONNEXT -hanke (liikunta kotoutumisen tukena maahanmuuttajataustaisille nuorille miehille).

Kotoutuminen

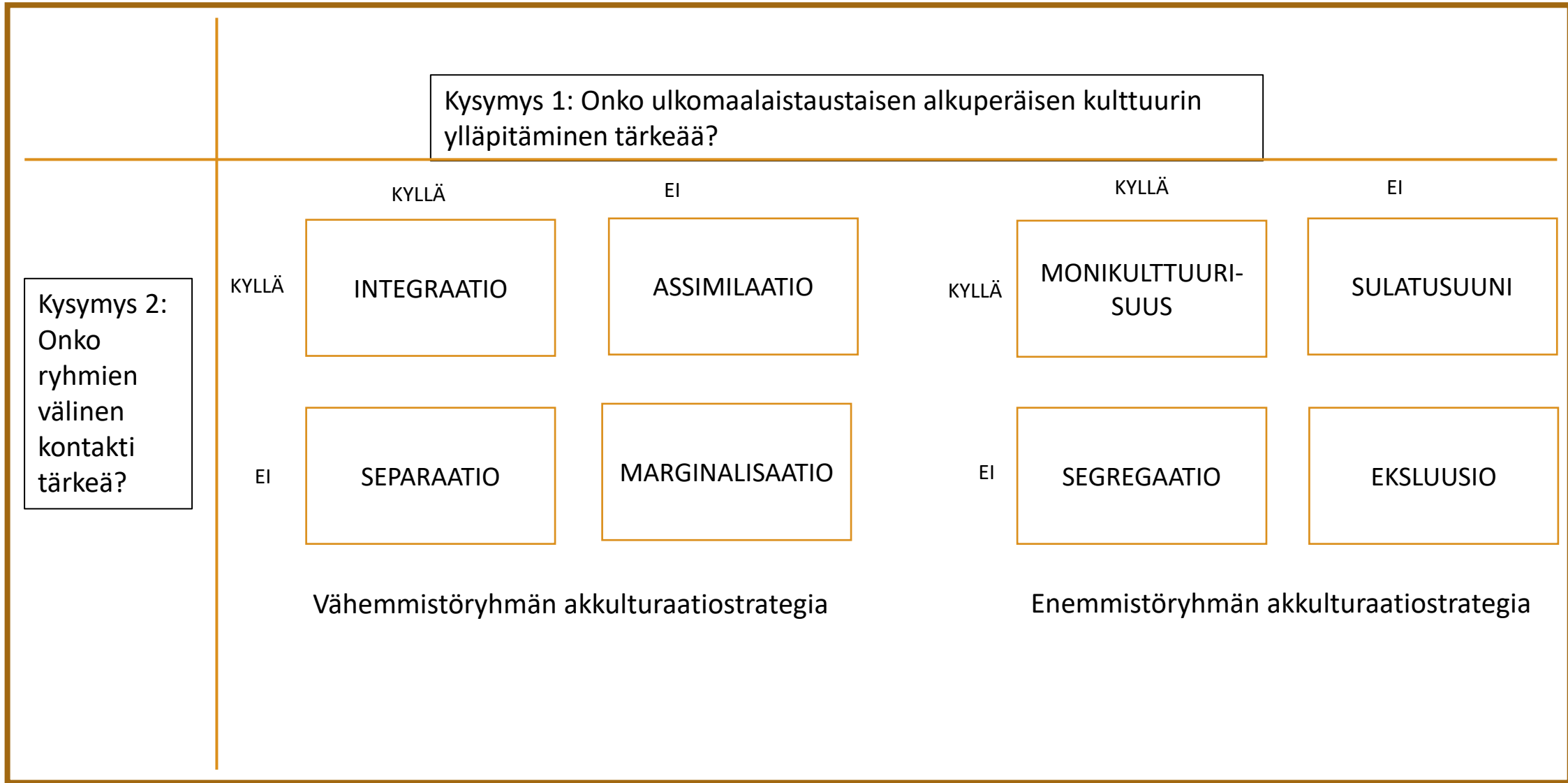
”Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.”

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010)

Termin kotoutuminen ongelmallisuus

- 1) Miten eri toimijat määrittelevät ja ymmärtävät kotoutumisen?
- 2) Kaikki ulkomaalaistaustaiset ihmiset eivät tarvitse tukea kotoutumiseen.
- 3) Ulkomaalaistaustaisilla ihmisillä on erilaiset lähtökohdat kotoutumiselle.
- 4) Kotoutumiseen vaikuttaa monet asiat ja se on pitkä prosessi.
- 5) Kehittämishankkeen päätavoitteet poikkeavat kantaväestölle suunnatuista liikuntahankkeista (ks. Rönkkö 2020). Mitä tavoitteita tai käsityksiä osallistujilla on liikunnasta?
- 6) Mitä on kotouttava liikunta?

Kuvio 4 Akkulturaatiostrategiat (Berry 2011).

Kontaktihypoteesi

- Kontakti vähentää ennakkoluuloja, ERITYISESTI kun

- 1) Kontaktilla on institutionaalinen tuki.

- 2) Kontakti tapahtuu sosiaaliselta statukseltaan samankaltaisten ihmisten ja ryhmien välillä.

- 3) Kontaktissa olevat ihmiset osallistuvat tavoitteelliseen toimintaan, jossa on yhteiset tavoitteet.

- 4) Kontaktissa olevat ihmiset tekevät yhteistyötä. (Allport 1954/1979, Pettigrew & Tropp 2006.)

- MUTTA....

yksilöt erilaisista ryhmistä eivät mielellään hakeudu kontaktiin keskenään. (Paolini ym. 2018).

TOIMINNAN VAIKUTUKSET JA ARVIOINTI

- Tavoittaminen (inkluusio)
- Kotoutuminen (sosiaalinen integraatio)
- Vakiintuminen (systeemi-integraatio)

SYSTEEMI-INTEGRAATIO

- Vähemmistön tuleminen osaksi yhteiskunnan rakenteita.
- Tapahtuu yhteiskuntien instituutioissa ja organisaatioissa melko irrallisena yksilön motiiveista, tavoitteista ja suhteista.

SOSIAALINEN INTEGRAATIO

Ihmisten välistä arkista vuorovaikutusta ja yhteistyötä: kontekstuaalista, dynaamista, sattumanvaraista.

1. Rakenteellinen
2. Kulttuurinen
3. Vuorovaikutuksellinen
4. Identifioiva

SYSTEEMI-INTEGRAATIO

- Inklusiota tukevien toimintatapojen, -menetelmien ja -rakenteiden kehittäminen.
- Hankkeiden kytkeminen osaksi paikallista liikuntatoimintaa.
- Avoimen, yhdenvertaisen ja väestön monikulttuurisuuden huomioivan liikuntatoiminnan pitkäjänteinen ja laadukas järjestäminen.
- Poikkihallinnollinen ja -ammattillinen yhteistyö.
- Kaikille tarkoitettujen liikuntapalvelujen saatavuutta lisätään tarvittaessa erityistoimenpitein.

SOSIAALINEN INTEGRAATIO

- Maahanmuuttajaväestön aktiivinen osallistuminen kaikille tarkoitettuihin liikuntapalveluihin (inkluusio).
- Erityisesti maahanmuuttajataustaisten tyttöjen ja naisten liikuntatoimintaan osallistumisen lisääminen (inkluusio).
- Maahanmuuttajien ja kantaväestön vuorovaikutus.
- Maahanmuuttajien osallisuuden, työllisyyden ja sosiaalisten suhteiden kehittyminen.

TOIMINNOT

Mitä teemme saadaksemme aikaan meiltä odotetut vaikutukset?

TUOTOKSET

Mitkä asiat osoittavat, että olemme tehneet tämän?

VAIKUTUKSET (Mitä tapahtuu tekemistemme seurauksena ja miksi?)

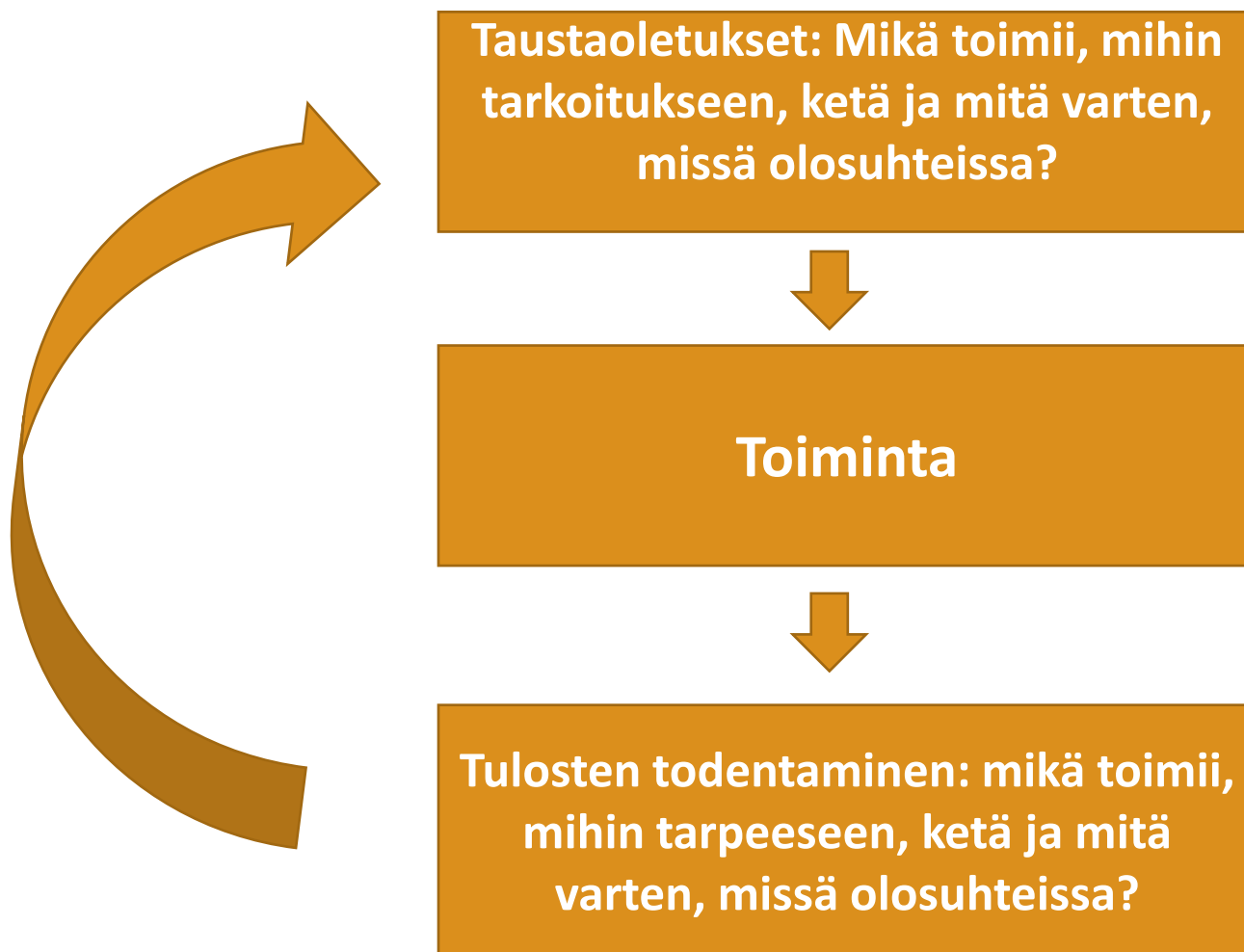
- ❖ **Välittömät vaikutukset**
(Asiat, joita voimme hallita)
- ❖ **Välitason vaikutukset**
(Asiat, joihin vaikutamme)
- ❖ **Viimesijaiset vaikutukset**
(Asiat, joihin annamme panoksemme)
- ❖ **Viimesijaiset yhteiskunnalliset vaikutukset**

(Scotti 2004, 3, 8; Rajavaara 2006).

Kuvio 3 Liikunnan sosiaalisten vaikutusten muodostuminen (Coalter, 2007).

Vaikutusten todentaminen (esimerkiksi)

Arvioinnissa hyödyllistä

- Osallistujamäärät ikäryhmittäin ja sukupuolittain, arvio ulkomaalaistaustaisten osallistujien määrästä.
- Ryhmien välisiä suhteita tutkittaessa tärkeää dokumentoida tavoitetaanko ulkomaalaistaustaisia ja kantaväestöä liikkumaan samoihin ryhmiin. Erityisen kiinnostavaa muodostuuko kohtaamisia ja ystävyysuhteita.
- Moninaisuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyvät toimijoiden koulutukset, ulkomaalaistaustaiset ohjaajat, muut työntekijät ja vapaaehtoiset.
- Osallistujien rooli toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arvioinnissa hyödyllistä

- Yhteistyö erityisesti muiden kotoutumista tukevien tahojen ja maahanmuuttajayhdistysten kanssa.
- Yhteistyö urheiluseurojen kanssa.
- Toiminta osana kunnan tai järjestön peruspalveluita.
- Toiminnan näkyminen kunnan liikunta- ja kotoutumisstrategioissa.
- Erillinen tyttöjen ja naisten toiminta.
- Syrjintä ja tahtotilan puute.

Hanketoiminnan erityispiirteitä

- Kohderyhmä hyvin heterogeeninen: ikä, sukupuoli, kulttuurinen etäisyys, maahanmuuton syy, toimintakyky ja aikaisempi kokemus liikunnasta, akkulturaatiostrategia, riski syrjinnästä, kotoutumisen edellytykset ja taso, sitoutuminen Suomeen.....
- Miten saadaan maahanmuuttajien moninaisuus huomioon?
- Kunnat ja AVI-alueet erilaisia (tahtotaso, maahanmuuttajien määrä, kokemus monikulttuurisesta työstä)
- Liikunnan hyvän kertomuksen ylikorostuminen.

KIITOS!

Hanna-Mari Peotta

Tutkija

Likes

050 4325494

hanna-mari.peotta@likes.fi

